

**Upravnom vijeću
Zavoda za javno zdravstvo
Koprivničko-križevačke županije**

**IZVJEŠTAJ O RADU
ZAVODA ZA JAVNO ZDRAVSTVO
KOPRIVNIČKO-KRIŽEVAČKE ŽUPANIJE
ZA 2019. GODINU**

**Ravnateljica Zavoda:
dr. sc. Draženka Vadla, dr. med.**

Koprivnica, 24.01.2020.

I. UVOD

Zavod za javno zdravstvo Koprivničko-križevačke županije (u dalnjem tekstu: Zavod) je zdravstvena ustanova koja obavlja javnozdravstvenu djelatnost u skladu sa Zakonom o zdravstvenoj zaštiti. Zavod je osnovan od strane Županije 28.02.1994. godine i obavlja svoju djelatnost u zgradbi Zavoda na Trgu Tomislava dr. Bardeka 10/10 i u prostorima Opće bolnice „Dr. Tomislav Bardek“ u Koprivnici te u prostorima županijskog Doma zdravlja u dvije ispostave locirane u Križevcima i Đurđevcu.

Zavoda obavlja slijedeće poslove:

- provodi zdravstveno prosvjećivanje s promicanjem zdravlja i prevenciju bolesti,
- provodi specifičnu preventivnu zdravstvenu zaštitu djece i mlađeži osobito u osnovnim i srednjim školama te fakultetima na području Županije,
- prati, proučava evaluira i izvješćuje o zdravstvenim potrebama i funkcionalnoj onesposobljenosti starijih ljudi te predlaže zdravstvene mjere za područje Županije,
- prikuplja, kontrolira i analizira statistička izvješća iz područja zdravstva uključujući bolesti ovisnosti, na razini županije za potrebe Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo,
- na zahtjev osnivača prati i ocjenjuje zdravstveno stanje stanovništva na području Županije,
- kontinuirano provodi mjere higijensko-epidemiološke zaštite s epidemiološkom analizom stanja i po potrebi provodi protuepidemijske mjere te nadzire provođenje obveznih imunizacija,
- provodi mjere gerontološke zdravstvene zaštite,
- analizira epidemiološko stanje, planira, predlaže i sudjeluje u provođenju mera i aktivnosti za sprječavanje, rano otkrivanje i suzbijanje bolesti ovisnosti,
- provodi zaštitu mentalnog zdravlja i izvanbolničko liječenje ovisnosti, što obuhvaća prevenciju i rano otkrivanje svih psihičkih poremećaja, dijagnostiku, liječenje i rehabilitaciju svih oblika ovisnosti, kao i mjeru očuvanja mentalnog zdravlja u zajednici
- surađuje sa zdravstvenim i drugim ustanovama i zdravstvenim radnicima u provedbi dijagnostike i liječenja bolesti ovisnosti te rehabilitacije i društvene integracije ovisnika,
- nadzire provedbu mera dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije te provodi preventivne i protuepidemijske postupke dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije na području Županije,
- obavlja mikrobiološku djelatnost,
- prati, proučava, analizira i ocjenjuje zdravstvenu ispravnost vode za piće, vode za rekreaciju i fizikalnu terapiju, površinske i otpadne vode, stanje vodoopskrbe te zdravstvenu ispravnost namirnica i predmeta opće uporabe,
- sudjeluje u izradi i provedbi pojedinih programa zdravstvene zaštite u izvanrednim prilikama,
- prati, analizira i ocjenjuje utjecaj okoliša i hrane na zdravstveno stanje stanovništva Županije,
- sudjeluje u planiranju, predlaganju i provođenju mera za sprječavanje, rano otkrivanje i suzbijanje kroničnih masovnih bolesti uključujući bolest ovisnosti,
- obavlja raspodjelu obveznih cjepliva ordinacijama na primarnoj razini zdravstvene djelatnosti na području Županije,

- obavlja stručne poslove zaštite okoliša sukladno posebnim propisima vezano uz zaštitu okoliša i zaštitu zraka,
- obavlja i ostale poslove za potrebe obavljanja javnozdravstvene djelatnosti sukladno posebnim propisima.

Zavod za javno zdravstvo na osnovu praćenja demografske strukture stanovništva, zdravstveno-statističkih i epidemioloških pokazatelja te potreba stanovništva argumentirano ukazuje na zdravstvene prioritete i nužnost razvoja zdravstva u smjeru postizanja kvalitetnijeg i zdravijeg življenja. S tim ciljem Zavod izdaje godišnju publikaciju „Status zdravlja“ i periodičnu publikaciju „Zdravlje i zdravstvena zaštita u Koprivničko-križevačkoj županiji“ u kojima su prikazani rezultati obrade zdravstveno-statističkih podataka i podataka vitalne statistike prikupljeni od svih subjekata uključenih u zdravstvenu zaštitu.

Prigodom obilježavanja 25. godišnjice postojanja i rada Zavoda za javno zdravstvo Koprivničko-križevačke županije, 28.02.2019. godine, promovirana je monografija „Zavod za javno zdravstvo Koprivničko-križevačke županije 1994. – 2019.“ u kojoj je prezentirani razvojni put ustanove i preventivnih javnozdravstvenih aktivnosti na području današnje Koprivničko-križevačke županije.

Djelatnici Zavoda za javno zdravstvo kontinuirano rade na zdravstvenom prosjećivanju, promicanju zdravlja, sprečavanju i ranom otkrivanju bolesti te pravovremeno i prigodno obavještavaju pučanstvo o najširim rizicima po zdravlje populacije, pri tome mislimo na stanje općih ekoloških rizika - hrane, vode, tla, zraka u smislu mikrobiologije i toksikologije, te individualnih rizika kao što su pušenje, alkohol, droga, pretjerana tjelesna težina, povišeni krvni tlak, povišene masnoće u krvi, itd.

Održavanjem predavanja, tribina, nastupanjem u radio i televizijskim emisijama uz redovno pisanje stručnih i popularnih članaka u lokalnom listu te u stručnom listu i na web stranici ustanove djelatnici Zavoda svakodnevno su isticali važnost osobne brige o zdravlju i davali smjernice za očuvanje i unaprjeđenje zdravlja svakog pojedinca, ali i zajednice u cjelini.

II. DJELATNICI ZAVODA

U Zavodu za javno zdravstvo Koprivničko-križevačke županije poslove definirane Zakonom o zdravstvenoj zaštiti tijekom 2019. godine obavljalo je 57 djelatnika.

Struktura zaposlenih:

- 1. Visoka stručna sprema – 21 djelatnik**
 - 1 dr. sc. specijalistica javnog zdravstva
 - 1 dr. sc. specijalistica epidemiologije
 - 1 dr. sc. dipl. ing. medicinske biokemije
 - 1 mr. sc. dipl. ing. prehrambene tehnologije
 - 3 specijalista epidemiologije
 - 3 specijalistice školske medicine
 - 3 specijalistice mikrobiologije
 - 1 specijalistica psihijatrije
 - 3 doktorice medicine
 - 1 dipl. ing. prehrambene tehnologije
 - 1 dipl. sanitarna inženjerka
 - 1 dipl. socijalna radnica
 - 1 magistra ekonomije

- 2. Viša stručna sprema – 16 djelatnika**
6 sanitarnih inženjera
3 više medicinske sestre
5 zdravstveno-laboratorijskih inženjera
1 ekonomistica
1 informatičar
 - 3. Srednja stručna sprema – 16 djelatnika**
4 medicinskih tehničara
6 zdravstveno-laboratorijskih tehničarki
1 kemijska tehničarka
2 sanitarne tehničarke
3 ekonomistice
- 4. 4 spremaćice**

III. STRUČNE SLUŽBE ZAVODA ZA JAVNO ZDRAVSTVO

U Zavodu djeluje pet stručnih Službi i prateća Služba za zajedničke poslove i gospodarstvo.

- 1. Služba za javno zdravstvo i socijalnu medicinu**
- 2. Služba za epidemiologiju**
- 3. Služba za školsku medicinu**
- 4. Služba za mikrobiologiju**
- 5. Služba za zdravstvenu ekologiju**

III.1. Služba za javno zdravstvo i socijalnu medicinu

Djelovanje Službe za javno zdravstvo i socijalnu medicinu odvija se kroz zdravstveno prosvjećivanje i promicanje zdravlja, praćenje i analizu zdravstvenog stanja stanovništva, prevenciju i rano otkrivanje kroničnih nezaraznih bolesti, prije svega raka, te zaštitu mentalnog zdravlja stanovništva i prevenciju ovisnosti.

Navedeni poslovi obavljaju se od strane definiranog tima za javno zdravstvo i tima za zaštitu mentalno zdravlje i prevenciju ovisnosti.

Zakon o zdravstvenoj zaštiti definirao je poslove javnog zdravstva kao dio javno-zdravstvene djelatnosti koja obuhvaća:

- **Zdravstvenu statistiku**
- **Zdravstveno prosvjećivanje s promicanjem zdravlja i prevencijom bolesti -
*Nacionalni programi ranog otkrivanja raka dojke, debelog crijeva i grlića maternice***
- **Zaštitu mentalnog zdravlja i prevenciju ovisnosti**

Zdravstvena statistika

U okviru zakonima propisanoga djelokruga rada zdravstvene statistike, a prema Zakonu o službenoj statistici (NN 12/13), Programu statističkih istraživanja RH, Godišnjim provedbenim planom statističkih istraživanja RH i drugoj relevantnoj regulativi te ugovornim poslovima tima za javno zdravstvo s HZZO-om prikupljaju se, prate i interpretiraju demografski i zdravstveno-statistički pokazatelji za Koprivničko-križevačku županiju.

Cilj zdravstvene statistike, temeljen na prikupljenim pokazateljima, je praćenje i analiza zdravstvenoga stanja pučanstva uz utvrđivanje prioritetnih zdravstvenih problema i potreba te organizacija sveobuhvatne i odgovarajuće zdravstvene zaštite što podrazumijeva zaštitu zdravlja rizičnih skupina stanovništva te promicanje zdravlja. Kao rezultat kontinuiranog godišnjeg prikupljanja i obrade zdravstveno-statističkih podataka i podataka vitalne statistike od svih subjekata uključenih u zdravstvenu zaštitu Služba je izradila godišnju publikaciju „Status zdravlja Koprivničko-križevačke županije“ za 2018. godinu.

Tijekom 2019. godine podaci o liječenim bolesnicima u djelatnosti za stacionarno liječenje, koji su se do 2017. prikupljali i kontrolirali na propisanim obrascima (JZ-BSO, JZ-PSH, ONKO-tip, JZ-POB, JZ-POR i prijava perinatalne smrti), prikupljali su se preko Nacionalnog jedinstvenog javnozdravstvenog informacijskog sustava-NAJS. Godišnja statistička izvješća iz primarne i specijalističko-konzilijske zdravstvene zaštite prikupljena su i obrađena u prvom tromjesečju 2019. godine te su poslana u HZJZ. Od 2016. HZJZ preuzima direktno podatke i iz CEZIH-a te za sada postoji paralelno izvještavanje, no tendencija je da se kompletno izvještavanje obavlja putem CEZIH-a na direktni način.

U razdoblju od 09. rujna do 18 studenoga 2019. djelatnica Zavoda je koordinirala znanstveno-istraživački projekt pod nazivom *Zlouporaba sredstava ovisnosti u općoj populaciji Republike Hrvatske* za područje Koprivničko-križevačke županije. Nositelji projekta su Hrvatski zavod za javno zdravstvo i Institut društvenih znanosti Ivo Pilar u Zagrebu, a studenti medicine su uz nadzor koordinatora iz Zavoda provodili anketiranje. Osnovni cilj projekta je prikupiti podatke o prevalenciji konzumacije različitih sredstava ovisnosti u općoj populaciji. Anketni upitnik je sadržavao pitanja o kvaliteti života, životnim stilovima i zdravstvenim rizicima stanovništva u dobi od 15-64 godine. Istraživanje je značajno obzirom da na nacionalnoj razini daje uvid u stanje uporabe sredstava ovisnosti, a rezultati će biti temelj za utvrđivanje prioriteta te oblikovanje i vrednovanje strategija u borbi protiv zlouporabe sredstava ovisnosti.

Kumulativno izvješće o poslovima zdravstvene statistike za 2019.

Opis poslova	Usluge –broj 2019.
Statistika liječenih bolesnika u djelatnostima za stacionarno liječenje	
Prijava perinatalne smrti	7
Statistika o raku	
Prijava maligne neoplazne LOM-a	173
Patohistološki nalazi	437
ONKO obrasci	175
Statistika o umrlima (DEM-2)	
Posebna obrada zbog kvalitete podataka	35
Godišnja zdravstveno-statistička izvješća	
Statistika o radu te utvrđenim bolestima i stanjima u ordinacijama primarne zdravstvene zaštite	452
Statistika o radu te utvrđenim bolestima i stanjima u specijalističko-konzilijskoj dјelatnosti	17
Statistika zdravstvenih resursa u Županiji prema ustanovama	22
OSTALO	
Ocjena zdravstvenog stanja i zdravstvenih resursa – godišnja publikacija Status zdravlja Koprivničko-križevačke županije za 2018.	izrađena

Zdravstveno prosvjećivanje s promicanjem zdravlja i prevencijom bolesti

Djelatnici Službe provode zdravstveno prosvjećivanje s promicanjem zdravlja i prevencijom bolesti edukacijom o rizičnim čimbenicima za pojedine bolesti ili radom s rizičnim skupinama odraslih, starijih i djecom. Najčešći načini rada su predavanja, radionice, posjete, aktivno sudjelovanje u radu pojedinih skupova i udruga te javni nastupi u radio i televizijskim emisijama.

Izvješće o zdravstvenom prosvjećivanju starijih osoba u 2019.

Opis poslova

Usluge - broj (osobe)

Unaprjeđenje zdravlja starijih	
Ukupan broj posjeta (prosječni broj osoba)	36 (45-55)
Ukupan broj sati (prosječno 1xtjedno sat-dva)	55 sati
Mjerenje tlaka	1662
Predavanja	11
Tribine	7
Savjetovanja grupna	28

Teme predavanja su bile: zaštita zdravlja starijih osoba u hladnim danima, gripa – važnost cijepljenja u starijoj dobi, gripa ili prehlada, socijalno zdravlje-važan čimbenik u starijoj dobi, fenomen dosade u starijoj dobi, Dan zdravlja, važnost Kegelovih vježbi u starijoj dobi, samopregled dojki, Živjeti zdravo, zaštita zdravlja starijih osoba u vrućim danima, tjelesna aktivnost u starijoj dobi.

Javnozdravstvene tribine za osobe starije dobi održane su povodom: Dana plavih irisa na Zrinskom trgu Koprivnica, Dana zdravlja u Matici umirovljenika Koprivnica -Terapijskim pričama protiv depresije, obilježavanja NPP – rano otkrivanje raka debelog crijeva važnost i prevencije, radionica – hemokult te Međunarodnog dana starijih osoba i Dana srca na Zrinskom trgu u Koprivnici.

Održana su savjetovanja o: važnosti prevencije raka, kako se uključiti i obilježiti Dan srca i Međunarodni dan starijih osoba, o šećernoj bolesti, usamljenosti tijekom blagdana, tjelesnoj aktivnosti, arterijskom tlaku i racionalnom korištenju antibiotika.

Nacionalni program ranog otkrivanja raka dojke

Spriječiti nastanak raka, nažalost, nije moguće, ali otkriti ga u što ranijem stadiju kada je izlječiv je imperativ i jedan od najvažnijih ciljeva javnog zdravstva.

Tijekom 2019. kontinuirano se provodio Nacionalni program ranog otkrivanja raka dojke koji je u našoj Županiji započeo 25. listopada 2006., a uključuje mamografsko snimanje dojki žena u dobi od 50-69 godina (po ciklusu oko 17 000 žena). U Županiji postoje tri mamografske jedinice (u Koprivnici, Križevcima i Đurđevcu) te se Nacionalni program provodi redovito i po planu. Iako je želja da se 70% žena obuhvati mamografskim pregledom, obuhvat je niži od planiranog i u našoj županiji. Prosjek odaziva na nivou Hrvatske u zadnjem ciklusu iznosi 42%. Posebno treba naglasiti kako je od početka provođenja programa te završno s 4. generacijom **otkriveno 143 žena s rakom dojke** dok za 5. i tek započetu 6. generaciju žena nemamo podatke o broju žena s rano otkrivenim rakom dojke. Pozitivno je to što je rak dojke u svih žena otkriven u ranoj fazi pa možemo očekivati njihovo izlječenje. Zbog promjena u načinu evidentiranja podataka i određenih nedostataka u programskoj podršci posljednjih nekoliko godina nismo u mogućnosti pratiti točan broj žena kod kojih je putem NPP otkriven rak dojke.

generacija	rokovi provođenja	godišta (za pozvati)	pozvano	odazvano	otkiven Ca
1.	25.10.2006.- 30.6.2008.	1937-1955	15.614 (100%)	9.457 (61%)	47
2.	02.9.2009.- 30.6.2011.	1940-1960		17.785 (100%)	11.378 (64%)
-međugen.	25.11.2008.- 28.02.2009.	1956-1958			22
3.	30.1.2012.- 24.2.2012 15.10.2012.- 06.06.2014.	1942 1943-1962	670 (oko 80%) 16.692 (100%)	308 (46%) 9.854 (61%)	31 (77 sumnjivih nalaza)
4.	1.9.2014- 31.12.2014. 27.01.2015. 17.4.-30.06.2015. 16.09.-31.12.2015. 1.1.2016.-12.9.2016.	1945-1947 1948-1949 ostala 1948 1948-1964 1948-1964 1945-1964	1.989 (100%) 1.150 (58%) 32 =3.171 55 2.395 5.998 =8.448 4.922 (100%)	959(48%) 555 (48%) 17 (53%) oko 42% (ali to je s naručenim ženama siječanj/veljača 2016.) 2.272 (53,75%)	(13 sumnjivih nalaza) (30 sumnjivih nalaza) 8
4.ukupno (7.12.2016.)	1.9.2014.-12.9.2016.	1945-1964 (17.069 žena)	16.070 (94,15%)	7.753 snimljeno (48,24%) + ostalo (54,24% ukupno)	43
5.	16.1.2017.- 31.12.2018. 1.1.2019. 15.02.2019.	1947-1966 (17.675) 1947-1966	17.073 (96,6%) 602	8.269 snimljeno (48,4%) 7	(77 sumnjivih nalaza) 0
5.ukupno (10.12.2019.)	16.1.2017.- 10.12.2019.	1947-1966 (17.643)	17.047 (96,6%)	8.997 snimljeno (53%) + ostalo (62% ukupno)	Ca- nemamo podataka!
6.	04. 03. 2019.- 31. 12. 2019.	1950-1969 (17.003)	10.050 (59,1%)	3.030 snimljeno (30,15%)	(21 sumnjivih nalaza)

Nacionalni program ranog otkrivanja raka dojke osmišljen je na način da Zavodi za javno zdravstvo koordiniraju sve akcije, a to znači: šalju pozive ženama na kućnu adresu, vode evidenciju dolaska, rade unos ispunjenih anketa u kompjuterski sustav te odgovaraju na upite i pri tome motiviraju žene za pregled preko besplatnog telefona otvorenog u Zavodu – 0800 200 061.

Nacionalni program ranog otkrivanja raka debelog crijeva

U siječnju 2008. u našoj županiji započela je provedba Nacionalnog programa za rano otkrivanje raka debelog crijeva koji uključuje testiranje na skriveno krvarenje u oba spola za osobe u dobi od 50-74 godina (po ciklusu oko 36 500 osoba). Odaziv pozvanih osoba u cijeloj Hrvatskoj je niski, pa je i u našoj županiji iznosio od 21% na početku programa do 16%. Udio pozitivnih nalaza skrivenog krvarenja u stolici iznosio je od 6% do 2,4%, a kolonoskopski pregled je obavljen u 25% do 60% pacijenata s pozitivnim nalazom. Od početka provođenja programa otkriveno je **30 osoba s rakom debelog crijeva** u ranoj fazi.

Generacija	Rokovi provođenja	Godišta	Pozvano	Odazvano	Pozitivno	Kolonoskopija		
						pozvano	odazvano	Ca
1.	7.1.2008.-30.11.2011.	1933-1945 1952-1957	26.794	5.858 (22%)	370 (6%)	370	104	11
1.	23.1.2012.-4.12.2012.	1946-1951	9.208	1.609 (18%)	112 (7%)	112	15	1
1.	Ukupno	Sva	36.002	7.467 (20,7%)	482 (6,4%)	482 (100%)	119 (24,7%)	12
2.	15.10.2013.	1939-1940 1962-1963	5.712	1.236 (21,6%) primljenih pristanaka 815 (65,9%) primljenih stolica 14,4% odaziv	35 (4,3%)	35	14	1
2.	15.1.2014.-1.9.2014.	1941-1945, 1950, 1958-1961	13.005	3.235 (24,9%) primljenih pristanaka 2.200 (68,0%) primljenih stolica 16,9% odaziv	77 (3,5%)	77	22	5
2.	1.1.2015.-31.12.2015.	1946-1957 (bez 1950)	17.835	4.285 (24,0%) primljenih pristanaka 2.871 (67%) primljenih stolica 16,1% odaziv	115 (4,0%)	115	29	4
2.	Ukupno	Sva	36.664	8.743 (23,9%) primljenih pristanaka 5.878 (16,0%) primljenih stolica 16,0% odaziv	227 (3,9%)	227 (100%)	65 (28,6%)	10
3.	28.4.-31.12.2016.	1941-1945, 1961-1965	11.991	2.387 (19,9%) primljenih pristanaka	51	51	10	0
3	1.1.-31.12.2017.	1945-1954, 1958-1960	14.027 5.722 19.749	2.488 1.161 3.649 (18,5%)	117 (2,9%)	117	65	7
3.	1.1.-30.1.2018.	1955-1957	5.124	1.366 (26,7%) primljenih pristanaka 990 (19,3%) primljenih stolica	23 (2,3%)	23	14	1
3.	Ukupno	Sva 1941-1965	37.764	8.898 (23,6%) primljenih pristanaka 6.468 (17,1%) primljenih stolica 17,1% odaziv	152 (2,4%)	152	91 (60,0%)	8
4.	1.11.2018.-31.12.2018.	1965-1966	3.573	1.122 primljenih pristanaka (30,5%); primljenih uzoraka stolica 718 (20,1%)	21	21	19 (90%) 2 odustalo	1
4.	1.1.2019.-31.12.2019.	1967-1969 1960.-1962 1945-1949 + ostala	18.436	5.587 primljenih pristanaka (30,3%); 3.309 primljenih uzoraka stolica (17,9%)	65 (2,0%)	65	48 (74%) 17 odustalo	0

Nacionalni program ranog otkrivanja raka debelog crijeva bio je u početku osmišljen na način da Ministarstvo zdravlja šalje pozive na kućnu adresu, a zavodi za javno zdravstvo provode analizu pristiglih testova stolice na skriveno krvarenje, pozivaju sve osobe s pozitivnim nalazom i dogovaraju kolonoskopski pregled kod gastroenterologa. No, tijekom 2012. godine zavodima je pripala i obaveza slanja poziva odnosno pisma namjere, a tek onda test trakica ukoliko osoba želi obaviti testiranje, te ukoliko je nalaz pozitivan osobe se pozivaju i daju im se upute vezane za provođenje kolonoskopskog pregleda. Evidenciju o svim pozvanim osobama te pristiglim pristancima i nalazima vode djelatnici Službe.

Nacionalni program ranog otkrivanja raka vrata maternice

Nacionalni program ranog otkrivanja raka vrata maternice počeo se provoditi u studenom 2012. slanjem poziva od strane djelatnika Zavoda ženama vezano za dogovor za obavljanje ginekološkog pregleda i uzimanje PAPA testa. Pregledom su obuhvaćene žene u dobi od 25 do 64 godine starosti (po ciklusu oko 28 400 osiguranih žena i oko 10 000 žena koje nemaju izabranog ginekologa).

Od početka programa pozvano je 32.696 žena (33.999 prema CEZIH-u), odaziv je bio oko 37%. Poznato je da je do sada **otkriven rak vrata maternice u jedne žene**. Svi ginekolozi i citolozi u Županiji uključeni su u provođenje programa i oni dogovaraju termine pregleda. Pozivi se šalju dinamikom koju koordinira HZJZ, a u skladu s mogućnostima obavljanja ginekoloških pregleda. Glavni koordinator programa je HZJZ, a tijekom 2019. godine program se nije provodio na području cijele Republike Hrvatske.

Generacija	Br.pošiljka	Datum slanja (mjesec/godina)	Br. poslanih poziva	PAPA pregled gin.	PAPA privat gin.	ODAZIV	Ca
1.	1.	11/2012.	2.701	462	36	498 (18%)	nema
	3	5/9/11/2013.	7.987	871	52	923 (12%)	1
	3	3/6/11/2014.	7.518	946	27	973 (13%)	nema
	3	5/6/10/11/12/2015.	11.806	nepoznato	nepoznato	nepoznato	nepoznato
	1	1/2016.	2.684	nepoznato	nepoznato	nepoznato	nepoznato
	Ukupno	2012.-2015.	32.696 <i>(33.999 prema CEZIH-u)</i>	29	11.441	37% <i>(opotrunistički)</i>	

Cilj 1. Povećanje odaziva na probir za rak dojke, debelog crijeva i vrata maternice – ciljane vrijednosti za dojku 55%, debelo crijevo 19% - zadani cilj odaziva za rak dojke je ostvaren, a približili smo se planiranom obuhvatu za rak debelog crijeva. Oba obuhvata su još, više ili manje, ispod željenog obuhvata na nacionalnom nivou od 75%. NPP za rano otkrivanje raka vrata maternice se nije provodio tijekom 2019. godine. Razlog neispunjavanja inicijalno postavljenog ciljanog obuhvata za sve nacionalne programe leži u samoj odluci pojedinca da se dobровoljno odazove na dogovorenno besplatno testiranje. Usprkos svim nastojanjima na lokalnom i nacionalnom nivou putem pozitivne promocije programa još uvijek nismo uspjeli potaknuti naše sugrađane da sudjeluju u organiziranim akcijama za rano otkrivanje raka.

Zaštita mentalnog zdravlja i prevencija ovisnosti

(Centar za zaštitu mentalnog zdravlja i prevenciju ovisnosti)

Poslovi Centra uskladieni su s Nacionalnom strategijom zaštite mentalnog zdravlja, Nacionalnim programom za mlade, te Nacionalnim i Županijskim akcijskim planom suzbijanja zlouporabe opojnih droga i obuhvaćaju slijedeća područja:

- savjetovanje za konzumente i ovisnike psihootaktivnih tvari,
- rad s ovisnicima (liječnički i psihijatrijski pregledi i psihologische obrade),
- individualna, grupna i obiteljska psihoterapija,
- psihoterapija ponašanja,
- kontrole konzumenata i ovisnika te testiranje urina na droge,
- savjetovanje članova obitelji konzumenata i ovisnika,
- suradnja i izvještavanje mjerodavnih institucija od kojih su konzumenti i ovisnici upućeni u Centar (centri za socijalnu skrb, državno odvjetništvo, sud),

- suradnja s ostalim sudionicima koji rade na suzbijanju ovisnosti (škole, policija, udruge),
- preventivni rad (seminari, tribine, radionice i predavanja),
- informiranje i edukacija stanovništva o štetnosti zlouporabe psihoaktivnih tvari,
- epidemiološko-istraživački rad.

Rad Centra je dobro prepoznat i prihvaćen u zajednici te se praktičan rad proširio na izvanbolničko liječenje svih tipova ovisnosti, naročito alkohola, a sve više i na zaštitu mentalnog zdravlja u širem smislu.

Primarna prevencija svih tipova ovisnosti kao i poremećaja uzrokovanih uživanjem sredstava ovisnosti provodila se putem predavanja, radionica, tribina, seminara, savjetovanja za djecu, roditelje, nastavnike i sve ostale zainteresirane sudionike u zajednici, pisalo se u novinama, prisustvovalo radio emisijama, izradivali su se panoi i plakati. Nastavljeno je provođenje ranije započetog programa „Otvoreni kišobran“ za učenike 6-ih razreda osnovne škole. Program „Otvoreni kišobran“ se zbog dobre prihvaćenosti od strane učenika, njihovih roditelja te posebno ravnatelja i nastavnika provodio u 15 osnovnu školu (30 razred s 541 učenika i 360 roditelja) na području Županije kao važna intervencijska mjera u cilju prevencije ovisnosti i usvajanja zdravih stilova života. Tijekom prošle godine održana su dva edukativna seminara (u jesen i proljeće) za voditelje programa koji uključuju i radni sastanak u cilju poboljšanja provođenja programa.

Od 2012. godine osmišljen je i počeo se provoditi program edukacije iz područja ovisnosti za profesore u srednjim školama PEPPO (Program edukacije profesora iz prevencije ovisnosti), a koji se provodi u sklopu projekta „Zajedno protiv ovisnosti“. Program se sastoji s od 3 seminara prema modulima - alkohol i cigarete, psihoaktivne tvari, kockanje i klađenje te nove ovisnosti, a provodi se u suradnji s Policijskom upravom. Seminari (model edukacija edukatora) imaju za cilj upoznavanje, motiviranje i educiranje profesora iz područja ovisnosti radi usvajanja znanja i unaprjeđenja vještina i stručnih kompetencija za provođenje prevencije, a sve u cilju boljeg provođenja Zdravstvenog odgoja-modula iz ovisnosti. U školskoj godini 2018./2019. u program PEPPO bila je uključena jedna srednje škole, te je osam profesora uspješno završilo edukaciju.

U 2018. Program edukacije profesora iz prevencije ovisnosti ponuđen i profesorima/ razrednicima osnovnih škola. U školskoj godini 2018./2019. u program PEPPO bilo je uključeno 11 osnovnih škola. Od 55 profesora koji su sudjelovali na edukaciji, edukaciju je uspješno završilo 52 profesora kojima je uručena potvrđnica o sudjelovanju.

Zbog štrajka učitelja u jesen 2019. profesori nisu iskazali interes, no naša je namjera svakako nastaviti provođenje u 2020. godini.

Sekundarna prevencija ogledala se u terapijskom radu Centra na prevenciji i izvanbolničkom liječenju ovisnika o psihoaktivnim drogama, a i dalje je snažna suradnja s klubom liječenih alkoholičara (KLA) „Centar“ Koprivnica.

Klubovi liječenih alkoholičara predstavljaju nastavak i dopunu obaveznog liječenja od alkoholizma započetog u bolnici, po principu održavanja individualne, obiteljske i grupne terapije. Osim redovitih tjednih sastanaka održavaju se i brojne van klupske aktivnosti kao dio rada na promjeni i modifikaciji ponašanja.

Centar za zaštitu mentalnog zdravlja i prevenciju ovisnosti koji je s radom počeo 2001. osnovan je kao županijski centar. Predstavlja jednu od osnovnih djelatnosti Zavoda, a tijekom 2018. financiran je iz sredstava HZZO-a i iz sredstava Ministarstva zdravstva preko projekta „Zajedno protiv ovisnosti“.

Rad u Centru odvija se putem savjetovanja, rada na modifikaciji ponašanja, psihodijagnostike, psihijatrijskog tretmana za pojedinca, grupu i obitelj. Također se u Centru prikupljaju i obrađuju podaci o liječenim ovisnicima o psihoaktivnim drogama i stvara Registar ovisnika o

psihoaktivnim drogama. Većina pacijenata dolazi u Centar zbog ovisnosti o marihuani i upućena je od Centara za socijalnu skrb.

Od početka rada od 2001. pa do 31. prosinca 2019. u Centru se ukupno liječilo 839 novoregistriranih osoba. Broj pacijenata koji se javljaju na liječenje u Centar se povećavao do 2013. godinu, a od tada je zamijećen blaži pad. Neki od njih se javljaju po prvi puta na liječenje, dok su neki već ranije bili liječeni. Tako je zbog recidiva, koji neminovno prati sve kronične bolesti pa tako i duševne bolesti, ukupno liječeno 1645 osoba.

U 2019. u Centar su se javile 111 osoba. Od toga, 25 osoba je bilo liječeno zbog ovisnosti o drogama, 48 zbog alkohola, a 38 zbog ostalih duševnih bolesti. Ukupan broj dolazaka je bio 739, a svaka je osoba prosječno sedam puta bila u Centru. Članovi obitelji također su potražili savjet u Centru, njih 37. Zbog ovisnosti o opijatima/heroinu 17 osoba se liječilo u Centru od kojih je 16 bilo na supstitucijskoj terapiji. Svi su oni prije bili liječeni u drugim ustanovama.

Svih 8 osoba koje su se liječile zbog droga neopijatskog tipa, javilo na liječenje zbog eksperimentiranja, štetnog uzimanja ili ovisnosti o marihuani. Taj broj se smanjuje jer je manje upućivanja od strane sudova.

Tijekom prošle godine uspješno je nastavljeno provođenje dvaju programa vezanih uz problem prekomjernog pijenja alkohola koji su osmišljeni i pilotirani u 2009. godini. Programi su sada dio rutinskog rada Centra te novi model prevencije i liječenja alkoholom uzrokovanih poremećaja.

Ti programi su:

- Savjetovalište za mlade s problemom prekomjernog pijenja alkohola (14-21 godine)
- Savjetovalište za odrasle s problemom prekomjernog pijenja alkohola (21+ godina).

Programi se kao model intersektorske suradnje provode uz suradnju Centra za socijalnu skrb Koprivnica, Prekršajnog suda Koprivnica, Policijske uprave Koprivnica te Općinskog državnog odvjetništva iz Koprivnice. Program Savjetovališta se odvija u skladu sa znanstvenim spoznajama, a po principu kognitivno-bihevioralne terapije. Program traje tri mjeseca, a prošle godine je u programe bilo uključeno ukupno 48 osobe i to 9 mlađih osoba i 39 odraslih.

Cilj 2. Poboljšanje obuhvata osoba tretmanom zbog uporabe sredstava ovisnosti – ciljana vrijednost 140 osoba u tretmanu – zadani cilj nije ostvaren jer ovisi o trenutnim potrebama šire društvene zajednice odnosno o volji svakog pojedinca da potraži pomoć u Centru – 111 osoba je bilo u tretmanu, ali sve osobe koje su zatražile pomoć bile su adekvatno obrađene.

Ukupan broj usluga Centra u 2019. godini

<i>Usluga</i>	<i>Ukupno 2019.</i>
Prvi pregled	3
Kontrolni pregled	0
Intervju	119
Ispunjavanje Pompidou upitnika	25
Individualni savjetovališni tretman	491
Rad na modifikaciji ponašanja	424
Obiteljski savjetovališni tretman	42
Rad u malim grupama s ovisnikom	0
Prva ambulantna psihijatrijska obrada	99
Ponovni ambulantni psihijatrijski pregled	261
Psihoterapija-površinska	294
Psihoterapija ponašanja	182
Obiteljska psihoterapija	24
Psihološka obrada	0

Pomaganje u rješavanju zdravstvenih potreba ovisnika	22
Konzultacija kod liječnika specijalista – pismena ocjena	261
Savjet ovisniku ili članu obitelji- do 5 minuta	626
Savjet telefonom	972
Ekspertiza	0
Uzimanje urina	292
Interpretacija rezultata testiranja urina na prisutnost droga i njihovih metabolita	453
Izdavanje liječničke potvrde	54
Izvještaji za Centar za socijalnu skrb, Općinsko državno odvjetništvo, Prekršajni sud i Povjereniku Suda za zaštitni nadzor	34
<i>Preventivne aktivnosti</i>	
Predavanje	17 (377 osoba)
Tribine	2 (69 osoba)
Edukativni seminar	6 (81 osoba)
Savjetodavni i edukacijski rad s djelatnicima škola za ŠPP	0
Sudjelovanje u posebnim programima	11
Organizacija i sudjelovanje u trajnoj edukaciji zdravstvenih djelatnika	0
Sudjelovanje u radijskim i TV emisijama	6
Suradnja s medijima	12
Obilježavanje važnijih datuma	5

III.2. Služba za epidemiologiju

Tijekom 2019. godine djelatnici Službe za epidemiologiju kontinuirano su provodili mјere higijensko epidemiološke zaštite s epidemiološkom analizom stanja na području naše županije te po potrebi protuepidemijske mјere sukladno Zakonu o zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti.

Glavnina poslova svodila se na:

- evidenciju, prevenciju i suzbijanje zaraznih bolesti,
- antirabičnu zaštitu,
- organiziranje i provođenje kampanjske akcije cijepljenja protiv gripe,
- cijepljenje protiv tetanusa, hepatitisa B, krpeljnog meningoencefalitisa, HPV-a, tifusa i dr.,
- cijepljenje splenektomiranih osoba i drugih osoba prema indikaciji cjeprivom protiv pneumokoka, meningokoka i HiB - a,
- zdravstveni nadzor nad nosiocima HBsAg i obrada njihovih obiteljskih kontakata,
- određivanje dinamike cijepljenja protiv hepatitisa B dijaliziranih osoba na osnovu laboratorijski mjerljivog titra antiHBs,
- kontinuiranu suradnju sa sanitarnom inspekциjom te veterinarskom službom po pitanju zoonoza,
- nadziranje provedbe mјera dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije,
- postavljanje i prikupljanje ovopozicijskih klopki u svrhu provođenja monitoringa komaraca na području Županije,
- sudjelovanje u izradi i provedbi pojedinih programa zdravstvene zaštite u izvanrednim prilikama,
- planiranje i raspodjelu obveznih cjepriva ordinacijama na primarnoj razini zdravstvene zaštite u županiji te nadziranje provođenja obveznih imunizacija,

- sudjelovanje u planiranju, predlaganju i provođenju mjera za sprječavanje, rano otkrivanje i suzbijanje kroničnih masovnih bolesti,
- davanje uputa osobama koje putuju u inozemstvo (cijepljenje, usmene upute o eventualnim rizicima),
- provođenje zdravstvenog odgoja (individualno, u grupama, u kolektivu) po pitanju pojedinih zaraznih bolesti,
- rad u Savjetovalištu za prevenciju prekomjerne tjelesne težine i debljine,
- sudjelovanje u radu Preventivno-zdravstvenog stožera,
- sudjelovanje u radu Savjeta za zdravlje Županije,
- zdravstveni nadzor radnika u proizvodnji i prometu živežnih namirnica,
- zdravstveni nadzor nad osobama koje pružaju kozmetičke i higijenske usluge,
- održavanje "higijenskog minimuma" za osobe pod zdravstvenim nadzorom,
- pružanje stručnih usluga subjektima u poslovanju s hranom prilikom uspostave i primjene samokontrole po načelima HACCP sustava
- uzorkovanje pitkih, otpadnih i podzemnih voda, te voda iz vodotoka, jezera i bazena,
- uzorkovanje brisova za ocjenu mikrobiološke čistoće objekata,
- uzorkovanje gotove hrane,
- uzimanje humanog materijala za daljnju mikrobiološku obradu.

Prikaz kretanja zaraznih bolesti na području Koprivničko-križevačke županije od 2009. do 2019. godine

Dijagnoza	2009.	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.
Aktivna tuberkuloza	17	25/1	30/1	9	15/2	11/1	13	8	7	7	16/1
Bakterijski meningitis	3	1	5/1	-	2	4/1	2	1	1	-	-
Bakterijska sepsa	1	25	27	26	52/1	30	18	5/1	3	1	7
Botulizam	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-
Creutzfeldt-Jakobova bolest	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1/1	-
Crvenka/Kongenitalna rubeolarna embriopatija	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Difterija	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Dizenterija	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-
Dječja paraliza	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Enterohemoragična E. coli (EHEC)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Ehinokokoza	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-
Enterokolitis	111	108	168	144	206	228	229	106	191	98	159
Enteroviroze	1	2	-	-	2	9	2	1	1	5	-
Erizipel	24	50	63	60	41	53	26	11	18	14	20
Erlihioza	-	1	-	-	1	-	-	-	-	-	-
Gripa	1921/ 1689	60	2155/1	2205	2207	813	3085	706	2668	3539	2665/3
Helmintoze	-	1	5	3	14	15	29	17	19	17	26
Hemoragijska groznica s bubrežnim sindromom	-	-	-	2	-	-	-	-	9	-	3
Herpes zoster	55	54	63	47	73	91	72	44	47	44	80
Hripavac	-	1	7	5	8	1	3	3	2	1/1	-
Infekcijska mononukleoza	1	16	21	18	13	13	12	9	6	11	25
Kampilobakterioza	-	-	-	15	32	110	72	46	82	85	120
Kapavac	-	-	-	1	-	2	1	1	-	-	2

Klamidiajaza i SPB	5	8	3	22	36	39	36	34	35	35	20
Kriptosporidioza	-	-	-	-	-	-	-	-	3	3	-
Krpeljni meningoencefalitis	5	6	2	9	19	6	3	-	4	8	2
Lamblijaza	7	6	6	9	11	9	7	2	2	1	4
Legionarska bolest	-	2	-	-	-	-	1	1	-	-	1
Leptospiroza	-	7/1	8	-	-	7	1	-	3	-	3
Listerioza	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-
Lyme-borelioza	13	26	15	24	23	21	13	8	13	25	13
Meningokoni meningitis/sepsa	1	2/1	7	1	2	1	2	2	1	2	1
Ospice	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-
Ornitoza-Psitakoza	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-
Q-groznica	-	-	-	5	-	-	-	-	-	-	-
Salmoneloza	140/1	78	86	88/1	71	99	72	69	88	49/1	76
Sifilis	-	-	3	-	1	-	1	-	-	-	-
Sindrom stečenog nedostatka imuniteta (AIDS)	-	-	-	1/1	-	1	-	1	1	1	-
Streptokokna upala grla	117	125	170	136	182	326	328	374	196	135	356
Svrab	11	3	4	2	9	51	48	13	46	53	69
Šarlah	103	70	70	74	41	59	28	63	48	23	23
Tetanus	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Toksoplazmoza	-	-	1	-	2	1	-	1	-	1	-
Trihineliza	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Trovanje hranom	-	3	-	-	4	1	1	-	-	-	-
Tularemija	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-
Upala pluća	27	60	73	45	53	127	134	51	73	66	77
Ušljivost glave/tijela	7	10	6	8	4	5	5	32	13	7	11
Virusni gastroenterokolitis								29	28	77	110
Virusna žutica A	-	1	-	-	-	-	-	-	-	1	-
Virusna žutica B	4	4	1	2	1	3	3	2	-	3	6
Virusna žutica C	2	2	2	3	1	2	4	2	-	1	1
Virusni meningitis	4	6	3	4	6	5	6	-	1	-	2
Vodene kozice	473	354	905	661	480	1369	603	566	830	666	689
West Nile groznicna	-	-	-	-	-	-	-	-	-	6	-
Zarazna upala mozga	3	2	4	4	1	4	2	-	-	-	-
Zaušnjaci	-	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-
Nosilaštvo HBsAg	-	3	2	2	2	6	2	-	-	-	-
Nosilaštvo HCV protutijela	-	4	5	2	3	1	2	-	3	1	-
Nosilaštvo HIV protutijela	-	-	-	2	1	2	-	1	2	1	-
Nosilaštvo salmonele	20	27	54	31	20	28	28	20	31	21	27
Ukupno	4767/1	1153/3	3972/3	3671/2	3637/3	3554/2	4900	2219/1	4473	5010/3	4615/4

*podaci se odnose na prijave pristigle do 31.12.2019

Iz tablice možemo vidjeti trendove kretanja pojedinih zaraznih bolesti na području naše županije na osnovu pristiglih obveznih "Prijava oboljenja-smrti od zarazne bolesti" koju je dužan ispuniti svaki liječnik koji otkrije bolest. Sukladno Zakonu o zdravstvenoj zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti različite epidemiološke mjere prema pojedincu, kontaktima i zajednici poduzimaju se odmah po prijavi oboljenja od zarazne bolesti od strane najbližeg epidemiološkog tima, a u suradnji sa stručnjacima iz drugih zdravstvenih područja, veterinarskom službom i inspekcijskim službama.

Kao što je vidljivo iz priloženih podataka broj novooboljelih od aktivne tuberkuloze u 2019. godini bio je znatno viši nego prethodnih nekoliko godina, čak 16 od kojih je jedna osoba umrla. Iako se inače radi o relativno manjem broju oboljelih od tuberkuloze kroz godine, ovo više nego duplo povećanje u prošoj godini teško možemo obrazložiti. Uglavnom se radilo o zasebnim pojedinačnim slučajevima oboljenja, samo kod jednog slučaja od inicijalnog oboljelog bila su još dva sekundarna slučaja oboljenja što ukazuje na kasno otkrivanje inicijalnog slučaja i poduzimanje adekvatnih mjera kojima bi se spriječilo daljnje širenje bolesti. Tuberkulozu svakako treba promatrati kroz višegodišnje razdoblje i zaključivati na temelju trendova koji će pokazati pravo stanje i nadamo se ipak dalnjem postepenom smanjenje broja oboljelih od tuberkuloze. Obolijevanje od bolesti koje su obuhvaćene obveznim programom cijepljenja u odnosu na razdoblje prije uvođenja istoga, uvelike je smanjeno, odnosno neke od bolesti više ne bilježimo u našoj županiji. Prije svega tu se misli na tetanus, zaušnjake, dječju paralizu, ospice, rubeolu i difteriju što govori u prilog vrlo visokog postotka procijepljenosti naše populacije. Od dječjih bolesti još uvijek su najzastupljenije vodene kozice protiv kojih se djeca ne cijepe.

Najučestalija bakterijska crijevna zarazna bolest prošle godine bila je kampilobakterioza. Broj prijava oboljelih od gripe bio je na razini 2017. godine, ali su tri osobe umrle od posljedica gripe. Broj registriranih oboljelih od svraba najveći je unazad 20 godina, a znatno povećanje zamjećeno je i na nivou cijele Hrvatske. Broj oboljelih od tzv. krpeljnih bolesti je bio znatno manji u odnosu na prošlu godinu.

Tijekom 2019. zabilježen je znatno veći broj oboljelih od streptokokne upale grla u odnosu na 2018. godinu.

Epidemiološke usluge u 2019. godini

Usluge	Koprivnica	Križevci	Đurđevac	KKŽ
Prijava zarazne bolesti	107	59	21	187
Upis prijave zarazne bolesti	1040	562	418	2020
Epidemiološka anketa	615	598	337	1550
Epidemiološki izvid u kući	177	9	87	273
Epidemiološki izvid u kolektivu	6	-	-	6
Obrada kontakta	468	320	132	920
Nadzor kontakta	468	320	132	920
Epidemiološki pregled	1273	1089	758	3120
Nadzor nad oboljelim i kliconošom	179	650	100	929
Izrada izvještaja	549	223	65	837
Cijepljenje protiv meningokoka	12	6	4	22
Cijepljenje protiv tetanusa	14	9	-	23
Cijepljenje protiv KME	578	145	135	858
Cijepljenje protiv hepatitisa B	105	33	65	203
Cijepljenje protiv bjesnoće	58	60	23	141
Cijepljenje protiv gripe	2149	1970	156	4275
Cijepljenje protiv pneumokoka	96	45	35	176
Cijepljenje protiv hemofilusa influence B	2	3	2	7
Cijepljenje protiv žute groznice	6	-	-	6
Cijepljenje protiv HPV-a	-	4	-	4
Nadzor nad deratizacijom	17	3	7	27
Zdravstveni pregled osoba pod zdravstvenim nadzorom	4378	1245	941	6564
Higijenski minimum	549	185	181	915
Uzorkovanje vode	-	125	351	476
Uzorkovanje hrane	-	92	98	190
Uzimanje brisova mikrobiološke čistoće	-	1147	1310	2457
Određivanje slobodnog rezidualnog klora u vodi za piće	-	116	200	316

Uzorkovanje humane mikrobiologije		8796	3866	12662
Implementacija HACCP-a	4	-	-	4
Revizija i monitoring HACCP-a	39	-	-	39
Edukacija zaposlenika HACCP	83	-	-	83
Monitoring komaraca	72	72	72	216
Broj savjetovanja u Savjetovalištu za pretilost	60	-	-	60
Broj analiza tjelesne mase u Savjetovalištu za pretilost	96	-	-	96

Nadzor nad provođenjem preventivne sistemske deratizacije, što je inače zakonska obaveza zavoda, provodio se u općinama i gradovima s kojima imamo definirani ugovorni odnos.

Sustavni monitoring vode za piće iz javnih vodoopskrbnih objekata provodio se sukladno Planu i programu uzorkovanja sa 100% obuhvatom.

Zdravstvenih pregleda osoba pod zdravstvenim nadzorom bilo je *manje za 3589*, a higijenskog minimuma za 32 nego 2018. godine, uzorkovanja vode je bilo *manje za 5*, a hrane za 19 uzoraka, dok je brisova mikrobiološke čistoće bilo *više za 109* uzorak u odnosu na prošlu godinu.

U antirabičnoj stanici pregledane su 124 osobe, a 36 ih je tretirano zbog ugriza ili rizičnog kontakta s dokazano bijesnom životinjom, sumnjivom na bjesnoću, uginulom ili odlutalom životinjom. Tretirani su zbog rizičnog kontakta s: psom-22, mačkom-7 štakorom-4, lisicom-2 i jedna osoba zbog kontakta s kunom.

Cilj 1. Smanjiti obolijevanje od tuberkuloze pravovremenom epidemiološkom obradom kontakata oboljelih – cilj je bio 8/100000 - zadani cilj nije ostvaren. Broj novooboljelih od tuberkuloze u 2019. bio je 16, što predstavlja incidenciju od 14/100 000 stanovnika. Tuberkuloza je kod oboljele osobe dokazana relativno kasno, stoga je i sama prijava oboljenja od tuberkuloze stigla u epidemiološku službu sa zakašnjenjem. Epidemiološke mjere, u smislu obrada i nadzor kontakata, su odmah primijenjene, no u pojedinim slučajevima bilo je i sekundarno oboljelih uz inicijalni slučaj. Većina oboljelih od tuberkuloze su bili pojedinačni nepovezani slučajevi.

Cilj 2. Sprječavanje obolijevanja zdravstvenih radnika od hepatitisa B i ugriženih osoba od bjesnoće preventivnim cijepljenjem zdravstvenih radnika protiv hepatitisa B i postekspozicijskom intervencijom te preekspozicijskim i pravovremenim postekspozicijskim cijepljenjem protiv bjesnoće i primjenom antirabičnog imunoglobulina ugrženim osobama, a prema epidemiološkoj indikaciji. Održati postojeće stanje s 0 oboljelih - zadani cilj je ostvaren. Nije bilo oboljelih zdravstvenih radnika od hepatitisa B i ugriženih osoba od bjesnoće.

Cilj 3. Povećanje broja korisnika i opsega usluga u Savjetovalištu za prevenciju prekomjerne tjelesne težine i debljine – ciljana vrijednost 100 korisnika – zadani cilj nije ostvaren jer se smanjio broj osoba koje su obavile savjetovanje (60 osoba), mada je analiza tjelesne mase obavljena 96 puta.

III.3. Služba za školsku medicinu

Program specifičnih i preventivnih mjera zdravstvene zaštite za djecu i mladež školske dobi te redovite sveučilištarce određen je na nacionalnom nivou.

Zdravstvena zaštita školske djece i mladeži teži osiguranju nesmetanog rasta i razvoja te tjelesnog i psihičkog sazrijevanja mladih.

Ciljevi zdravstvene zaštite školske djece:

- rano uočavanje i prepoznavanje poremećaja i bolesti,
- sprječavanje obolijevanja od zaraznih bolesti,
- sprječavanje nastanka društveno neprihvatljivog ponašanja i ovisnosti,
- usvajanje stavova i navika zdravijeg načina življenja,
- razvijanje odgovornosti za osobno zdravlje,

- zaštitu duševnog zdravlja osobito vezano uz probleme učenja i prilagodbe na školu.

Tijekom 2019. godine Služba za školsku medicinu skrbila je na području Županije za 13106 učenika, od toga u osnovnim školama za 8547 učenika, srednjim školama za 3535 učenika i 1024 studenata. Ukupni broj učenika/studenata je viši za 259 nego u prethodnoj školskoj godini i to zbog većeg broja studenata (1024 studenata), dok je u osnovnim i srednjim školama zabilježeno smanjenje broja za 128 odnosno 114 učenika.

Ostvareni program u 2019. godini

I Cijepljenja

I razred 2019./2020.	MO-PA-RU POLIO	981 (97,8%) 998 (98,6%)
VI razred 2018./2019.	HEPATITIS B (3 doze)	1049 (98,5%)
VI razred 2019./2020.	HEPATITIS B (3 doze) provjera za 1107	1068 (96,5%) nadoknada za 39 učenika
VIII razred 2018./2019. - djevojčice 2018./2019. - dječaci 2019./2020. - djevojčice 2019./2020. - dječaci	HPV – potpuno procijepljeno HPV- potpuno procijepljeno HPV – I doza HPV – I doza	307 (58,6%) 262 (47,7%) 363 (66,6%) 292 (52,0%)
VIII razred 2019./2020.	DI-TE-pro adultis + POLIO	1073 (96,9%) 1073 (96,9%)
Završni razred SŠ 2019./2020.	DI-TE-pro adultis + POLIO provjeren cjepni status za 976	958 (98,2%) 1 odbija; 2 KI nadoknada za 16 učenika

Cilj 1. Povećanje udjela cijepljenih školaraca obveznim cjepivima – ciljana vrijednost > 95% - cilj je ostvaren. Cijepljenje protiv HPV infekcije je neobavezno pa obuhvat ovisi o odluci roditelja, no zamjetan je porast obuhvata ciljane populacije što govori u prilog veće svjesnosti o važnosti cijepljenja protiv HPV infekcije. Promotivne akcije, u vidu predavanje za roditelje i djecu, koje provodimo duži niz godina zasigurno su doprinijele povećanju obuhvata cijepljenja protiv HPV-a.

Epidemiološki gledano za sva obavezna cjepiva postignut je minimalni traženi postotak procijepljenih od 90%, a za morbile od 95% što garantira kolektivnu imunost u populaciji od navedenih bolesti.

II Sistematski pregledi

Upis u I razred	1130 (100%)
V razred	724 (66,4%)
VIII razred	1107 (100%)
I razred srednje	0 (0)
Ukupno	2961 učenika

Cilj 2. Povećanje udjela obavljenih sistematskih pregleda prije upisa u 1. razred (100%), u 5.(50%) i 8.(100%) razredu osnovne škole (OŠ), 1. razredu srednje škole (SŠ-10%) i 1. godini studija (GS-0%) - zadani cilj je ostvaren u učenika I, V i VIII razreda osnovnih škola, a u I razredu srednje škole sistematski pregledi nisu obavljeni. Osnovni razlog neobavljanja dijela programa je u stalnoj fluktuaciji i nedostatku medicinskog kadra u Službi.

III Kontrolni pregledi

Upis u I razred	29
V razred	5
VIII razred	5
I razred srednje	0
Ukupno	39 učenika

IV Screeninzi

III razred - vid, vid na boje	453 (42,6%)
VI razred – pregled kralježnice i stopala	1000 (90,3%)
VII razred – pregled sluha	0
Ukupno	1453 učenika

Cilj 3. Povećanje udjela obavljenih probira u 3. i 6. razredu osnovne škole – ciljana vrijednost 70% odnosno 60%. Zadani cilj nije ostvaren u 3. razredu OŠ, dok je u 6. znatno iznad planirane vrijednosti. Pregled sluha nije obavljen, a razlog je već istaknuti nedostatak adekvatnog medicinskog kadra u Službi.

V Namjenski pregledi

	Osnovne škole	Srednje škole	Studenti
Zdravstveno-tjelesna kultura i sport	1029	962	0
Pregled prije cijepljenja	5336	976	0
Ostalo	702	114	22
Ukupno	7067 učenika	2052 učenika	22 studenta

VI Rad u savjetovalištu

Tijekom 2019. u savjetovalištu je bilo ukupno 2557 posjeta, od toga 2308 u vezi problematike učenika osnovnih škola, 243 iz srednjih škola i 6 studenata.

Najčešći problemi zbog kojih su nam se pacijenti obraćali bili su problemi u učenju, zatim problemi vezani za kronične bolesti, reproduktivno zdravlje te mentalno zdravlje i rizična ponašanja.

VII Zdravstveni odgoj

Zdravstveni odgoj se provodio uglavnom u obliku predavanja. Predavanjima je bilo obuhvaćeno 5470 učenika osnovnih škola i 73 učenika srednjih škola. Teme predavanja su bile različite: zdrava prehrana, pubertet i higijena, prevencija ovisnosti, profesionalna orijentacija, spolno prenosive bolesti i zaštita reproduktivnog zdravlja, vježbe za kralješnicu i stopala, sprječavanje zaraznih bolesti, komunikacijske vještine i sprječavanje nasilja.

Cilj 4. Povećanje udjela školaraca obuhvaćenih zdravstvenim odgojem - ciljana vrijednost 40% u OŠ i 25% u SŠ - cilj je ostvaren u OŠ, a nije ostvaren u SŠ. U osnovnim školama zdravstvenim odgojem je bilo obuhvaćeno 85% učenika, a u srednjim školama svega 7,6% učenika.

VIII Rad u povjerenstvima

Povjerenstvo za upis u I razred osnovne škole pregledalo je 1130 djece, od toga je 1003 djece upisano, a 127 je odgođeno. Povjerenstvo je za primjereni oblik školovanja pregledalo 311 učenika.

IX Savjetovalište za reproduktivno zdravlje adolescenata

Savjetovalište je počelo s radom 01.03.2015. i radi svake srijede od 16 do 18 sati.

U Savjetovalištu rade liječnici specijalisti školske medicine i specijalist ginekologije.

Tijekom 2019. godine u Savjetovalištu je obavljeno 176 pregleda i 219 savjetovanja od strane liječnika školske medicine te 18 pregleda i 49 savjetovanja od strane ginekologa.

Zdravstveni problemi i zahtjevi zbog kojih su se pacijenti najčešće javljali u Savjetovalište bili su:

- informacije u vezi cijepljenja protiv HPV infekcije,
- cijepljenje protiv HPV infekcije - u toku 2018. godine 77 osoba je cijepljeno protiv HPV infekcije u Savjetovalištu,
- poremećaj menstrualnog ciklusa,
- savjet u vezi kontracepcije,
- sumnja na trudnoću,
- ostali simptomi vezani za infekcije genitalno-urinarnog sustava.

Cilj 5. Povećanje broja informiranih osoba i posjeta u Savjetovalište za reproduktivno zdravlje adolescenata – ciljana vrijednost broj pregleda 230 i broj savjetovanja 270 – cilj nije ostvaren, ali su sve zainteresirane osobe adekvatno zbrinute u skladu s njihovim potrebama.

III.4. Služba za mikrobiologiju

Služba za mikrobiologiju od 13.11.2006. obavlja svoju djelatnost u sklopu centralnog laboratorija Opće bolnice u Koprivnici.

Služba kontinuirano obavljala analize vezane za:

- ❖ humanu mikrobiologiju tj. bolesnika iz primarne (ambulante) ili sekundarne (bolnica) razine zdravstvene zaštite,
- ❖ kontrolu sterilizacije,
- ❖ utvrđivanje kliničkošta kod klinički zdravih osoba,
- ❖ skrining na okultno krvarenje u stolici za rano otkrivanje raka debelog crijeva.

Služba za mikrobiologiju tijekom 2019. godine obradila je ukupno 54425 uzorka, što je za svega 97 manje nego prethodne godine, od toga 43877 vezanih za kliničku i 10548 za javnozdravstvenu mikrobiologiju.

Od ukupno 43877 različitih **bolesničkih uzoraka** 35651 čine uzorci ambulantnih bolesnika, a 8226 uzorci dostavljeni iz Opće bolnice u Koprivnici. *U odnosu na 2018. godinu broj humanih uzoraka se povećao za 1712 uzorak, s tim da je došlo do povećanja i ambulantnih uzoraka za 1029 i bolničkih uzoraka za 683.*

- ❖ *U svrhu humane mikrobiologije analizirani su različiti bolesnički uzorci s obzirom na zahvaćenost pojedinih organskih sustava.*

U dijagnostici **crijevnih zaraznih bolesti** učinjeno je 12306 pretraga na različite bakterijske, virusne i parazitarne uzročnike od čega je u 720 (5,9%) pretraga izolirani uzročnik.

Najčešći bakterijski uzročnik crijevnih bolesti bila je *Salmonella spp.* u 7,9% pretraga, a serotipizacijom je nađena *Salmonella enteritidis* u 56,9% od ukupno izoliranih. *Campylobacter spp.* bio je zastupljen u 6,8% ciljano pretraženih uzoraka stolice. Od virusnih uzročnika najčešćaliji su *Rota*, *Adeno* i *Astro* virusi u 15,3 % pretraga, dok su paraziti nađeni u 0,6 % pretraga. Pretragom stolice na *Clostridium difficile* na GDH i toxin A/B utvrđeno je 21,8% pozitivnih nalaza u 705 ispitanih uzoraka.

U dijagnostici **upale mokraćno-spolnih putova** obrađivano je 17761 uzoraka mokraće na različite bakterijske uzročnike. Najčešći uzročnik upale mokraćnih putova bila je *Escherichia coli* u 58,7% uzoraka. U ciljanim pregledima obrađeno je 947 obrisaka vrata maternice i mokraćne cijevi na *Mycoplasmu hominis* i *Ureaplasmu urealyticum* i nađeno je 15,2 % pozitivnih nalaza, od čega se u 62,2% radilo o *Ureaplasmi urealyticum*. *Chlamidiae trachomatis* bila je nađena u 2,1% pretraga od ukupno 906 urogenitalnih uzoraka i 33 obrisaka oka, dok je *Trichomonas vaginalis* tražen u 66 uzoraka i niti jedan uzorak nije bio pozitivan.

Dijagnostika **respiratornih infekcija** odnosila se na mikrobiološku obradu 3999 obrisaka ždrijela, nosa i uha od čega je 3257 bilo obrisaka ždrijela. U 512 uzoraka (18,9%) u kulturi je nađena bakterija *Streptococcus beta haemolyticus grupe A* – uzročnik angine, a brzim testom na BHS-A antigen je bio pozitivan u 99 uzoraka (17,9%). U obriscima nosa i uha izolirane su slijedeće bakterije: *Streptococcus pneumoniae*, *Moraxella catarrhalis*, *Haemophilus influenzae* i *Streptococcus beta haemolyticus grupe A*.

Zbog problema vezanih uz rezistenciju (otpornost) na antibiotike i kontrolu širenja bolničkih infekcija, tražen je ciljano *Staphylococcus aureus* – *MRSA* u 233 uzoraka, a pozitivnih nalaza bilo je 15,9%. Također je za potrebe bolničkih pacijenata tražen multirezistentni *Acinetobacter baumanii* – obrađeno je 55 uzoraka (9 pozitivna) te je analizirano 120 obriska rektuma na *Klebsiella pneumoniae karbapanem rezistentnu (KPC)* – 10 uzorak je bio pozitivno.

Prema programu praćenja kolonizacije trudnica Streptokokom iz grupe B pregledano je 490 obrisaka od čega je 44 (9%) bilo pozitivno.

U svrhu dijagnostike **infekcije središnjeg živčanog sustava** pregledan je 29 uzorak likvora i nađena je 6 pozitivnih uzorka (*E. coli*, *Neisseria meningitidis grupe B*, *Streptokok grupe A*, *Staphylococcus aureus*, *Koagulaza negativni stafilokok*)

U svrhu **dijagnostike sepse** obrađeno je 1626 uzoraka hemokultura od kojih je 14% bilo pozitivno. Na vodećem mjestu kao uzročnik sepse s udjelom od 18,5% nalazila se *Escherichia coli*.

Gljivična oboljenja kože bila su mikrobiološki obrađivana u 488 uzoraka, od toga 34,6% uzoraka bila su pozitivna s najvećim udjelom od 27,9%. *Trichophyton spp.*

Obrađeno je ukupno 44 uzorka biopsije želučane sluznice i 2945 pretraga stolice za dijagnostiku *Helicobacter pylori* i utvrđeno je 22,7% odnosno 24,1% pozitivnih nalaza.

Također se radi i serološka dijagnostika Toxoplasmose, antistafilokokni test – ASTO, Waaler Rose.

Na osnovu mikrobiološki obrađivanih uzoraka po pitanju zaraznih bolesti najčešće se tražila potvrda uzročnika kod upala mokraćnih putova, smetnji od strane probavnog sustava te respiratornih infekcija (bolesti dišnog sustava).

- ❖ **Kontrola sterilizacije** obavljena je **196 puta** (suha i parna), za 11 više nego prethodne godine, a neispravan nalaz zabilježen je u 3 slučaja.
- ❖ **Za utvrđivanje kliconoštva** pregledano je ukupno **6198 uzorka stolice**, za 3454 uzorka manje nego prethodne godine.

Od ukupno pregledanih stolica na salmonele, shigele, parazite i *E. coli* sukladno Pravilniku o zdravstvenom pregledu osoba pod zdravstvenim nadzorom u 5 uzoraka je nađeno kliconoštvo salmonele, u 2 enteropatogena *E. coli*, a u 5 su nađeni paraziti – *Lanblia intestinalis*.

U Zavodu za javno zdravstvo obavlja se i nadzor nad putnicima povratnicima iz zemalja u kojima još uvijek vladaju karantenske bolesti ili neke nove bolesti s potencijalnim epidemijskim ili pandemijskim potencijalom. U 2019. godini nije bilo zahtjeva za navedenim nadzorom.

- ❖ *U svrhu provođenja Nacionalnog programa za rano otkrivanje raka debelog crijeva* pregledana su 4154 uzorka stolice na okultno krvarenje od kojih su 79 bila pozitivna. U odnosu na prošlu godinu zabilježeno je povećanje broja uzoraka stolice za 1652 uzorka.

Cilj 1. Povećanje kvalitete laboratorijskih pregrada prema normi HRN EN ISO 15189 – zadani cilj nije ostvaren jer norma nije uvedena odnosno verificirana od strane vanjskih ocjenitelja. S obzirom da navedena

norma još uvijek nije uvjet za kvalitetno obavljanje analiza u laboratoriju nije se pristupilo postupku akreditacije tijekom 2019. godine jer je došlo i do kadrovskih promjena u smislu odlaska liječnice specijalistice kliničke mikrobiologije u mirovinu te njenog ponovnog zapošljavanja na 4 sata kako bi se mogao obavljati rutinski rad u mikrobiološkom laboratoriju.

III. 5. Služba za zdravstvenu ekologiju

Tijekom 2019. godine djelatnici Službe za zdravstvenu ekologiju obavljali su ispitivanja fizikalno-kemijskih, kemijskih i mikrobioloških pokazatelja zdravstvene ispravnosti i kakvoće vode za ljudsku potrošnju, otpadnih voda prema vodopravnim dozvolama, vodotoka, bazena i podzemnih voda uzorkovanjem iz piezometara, te zdravstvene ispravnosti namirnica i predmeta opće uporabe. U sklopu kontrole mikrobiološke čistoće objekata obavljano je uzorkovanje i analiza gotove hrane i obrisaka ruku zaposlenika, radnih površina, pribora i uređaja.

Unutar Službe za zdravstvenu ekologiju ispitani broj pojedinih vrsta uzoraka u 2019. godini je slijedeći:

Analizirano	Kemijski			Mikrobiološki	
	Ukupno uzoraka	Broj uzoraka	Neispravno (%)	Broj uzoraka	Neispravno (%)
Naziv uzorka	Broj uzoraka	Broj uzoraka	Neispravno (%)	Broj uzoraka	Neispravno (%)
Voda za ljudsku potrošnju	979	943		961	
<i>Javni vodovod nakon prerađe</i>	631	612	-	629	2,2
<i>Javni vodoopskrbni objekti</i>	171	161	11,8	170	18,8
<i>Javni vodovod sirove voda</i>	12	12	-	10	30,0
<i>Individualna opskrba (zdenci)</i>	100	93	36,6	95	65,3
<i>Piezometar</i>	19	19	-	13	-
<i>Tehnološka voda</i>	46	46	-	44	4,6
Ostale vode	464	440		286	
<i>Otpadne vode</i>	156	156	12,2	-	-
<i>Vodotoci</i>	12	12	-	-	-
<i>Bazeni</i>	248	233	1,3	245	8,2
<i>Voda za punjenje bazena</i>	14	14	-	14	-
<i>Jezera</i>	27	18	-	27	-
<i>Povratna tehnološka voda</i>	7	7	42,3	-	-
Zdravstvena ispravnost namirnica	495	162		382	4,7
Predmeti opće uporabe	126	104		36	
<i>Brisovi</i>	5797	-	-	5797	4,2
<i>Gotova hrana</i>	594	-	-	594	12,1
Ukupno analiziranih uzoraka	8455	1649		8056	

- Uzorkovanja **vode za ljudsku potrošnju** obavljena su u skladu s Planom i programom monitoringa za našu Županiju te u javnim objektima koji su dužni kontrolirati vodu iz vodoopskrbnog objekta u skladu s HACCP planom ili Pravilnicima. Broj uzoraka vode u 2019. godini *smanjen je za 15* u odnosu na prethodnu godinu zbog manjeg broja zahtjeva za analizom vode za ljudsku potrošnju od poslovnih partnera. Najveći udio **kemijski** neispravnih uzoraka voda je u kategoriji individualne vodoopskrbe - privatnim zdencima (36,6%), a zatim u javnim vodoopskrbnim objektima (11,8%), dok je voda u javnim vodovodima bila kemijski ispravna. Najveći udio **mikrobiološki** neispravnih uzoraka je također u privatnim zdencima (65,3%), zatim slijede javni vodovodi sirove vode (30%), dok je u ostalim javnim vodoopskrbnim objektima 25% uzoraka vode bilo mikrobiološki neispravno. U kategoriji gradskih vodovoda, uključujući i Atest, mikrobiološki je bilo neispravno 2,2% uzoraka.
- Ispitivanja **otpadnih voda** obavljeno je u 49 uzoraka manje nego prošle godine. Od ukupno ispitanih 156 uzoraka 12,2% je bilo kemijski neispravno.

- Ispitivanje **bazenskih voda** obavljeno je u 39 uzoraka manje nego prethodne godine. Pad broja uzoraka rezultat je promjene u zakonskim zahtjevima za ispitivanjem određenih parametara. Od ukupnog broje analiziranih uzoraka 1,3% je bilo kemijski i 8,2% mikrobiološki neispravno.
- Ispitivanja u **vodotocima** obavljana su u sklopu monitoringa CPS-a i redovne kontrole (uz odlagalište otpada). Broj uzoraka vodotoka manji je za 13 uzorka u usporedbi s prošlom godinom. Ispitivanja vode u **jezerima** obavljena su u 3 uzorka manje nego prošle godine. Uzorci površinskih voda i voda iz jezera na području Županije u 2019. kemijski i mikrobiološki odgovarali su uvjetima propisanim Uredbom o kakvoći voda za kupanje odnosno Standardima za ocjenu kakvoće vode.

U 2019. godini ispitani broj uzoraka voda je za *122 uzorka manji* u usporedbi s 2018. godinom.

- Što se tiče ispitivanja zdravstvene ispravnosti **namirnica** broj uzoraka je za 38 uzorak veći u odnosu na 2018. godinu. Nije utvrđen niti jedan ***kemijski*** neispravan uzorak, dok je ***mikrobiološka*** neispravnost utvrđena u 4,7% uzoraka.
- Broj ispitanih uzoraka **predmeta opće uporabe** za 2 uzorka je veći nego prošle godine i svi uzorci su ***kemijski*** i ***mikrobiološki*** bili ispravni.
- S ciljem kontrole mikrobiološke čistoće objekata u 2019. godini analizirano je 5797 različitih **obrisaka** što je za *214 uzorka manje* nego prošle godine. Obrisici su uzimani s površina postrojenja, opreme, uređaja, pribora, prijevoznih sredstava te ruku osoba koje u toku proizvodnje i prometa dolaze u dodir s namirnicama i predmetima opće uporabe. Od ukupnog broja analiziranih uzoraka nezadovoljavajuće mikrobiološke čistoće bilo je 4,2%, najčešće zbog enterobakterija i povećanog ukupnog broja mikroorganizama.
- U objektima koji pripremaju **hranu** mikrobiološki je analizirano 594 uzorka gotove hrane što je za *176 uzorka manje* nego prošle godine. Od svih ispitanih uzoraka 12,1% uzoraka bilo je neispravno, a najčešći uzrok je kontaminacija enterobakterijama i povećani ukupni broj mikroorganizama.

Tijekom 2019. proveden je monitoring voda, piezometara i vodotoka te namirnica na području CPS Molve nakon čega je izrađeno sumarno izvješće prema kojem nema znatnih zagađenja uzrokovanih djelovanjem CPS-a.

U 2019. godini ukupni broj analiziranih uzoraka je bio za *472 uzorka manji* (5,3%) u usporedbi s 2018. godinom.

Cilj 1. Redefiniranje i implementacija dokumentacije za akreditaciju laboratorija prema novom izdanju norme HRN EN ISO/IEC 17025:2017 - zadani cilj je ostvaren. Redefinirana dokumentacija sustava upravljanja prema zahtjevima novog izdanja norme HRN EN ISO/IEC 17025:2017 potpuno je implementirana u laboratorijske aktivnosti. Planirana reakreditacija po novoj normi uspješno je održena tijekom nadzora HAA 14.05.2019., s 30.08.2019. dobivena je nova Potvrda i Prilog potvrди o akreditaciji broj 1260.

Cilj 2. Proširenje ovlaštenja laboratorija za provedbu ispitivanja i monitoringa voda od strane Ministarstva zdravstva i Ministarstva zaštite okoliša i energetike na ispitivanje pokazatelja otopljeni kisik i ukupni ugljikovodici – zadani cilj nije ostvaren, ostalo se na ovlaštenih 34 pokazatelja. Razlog je što rezultat među laboratorijske usporedbe (MLU) za ukupne ugljikovodike nije bio zadovoljavajući (iznosio je $z > I3I$), a za otopljeni kisik MLU pogreškom nije ni naručen. Popravna radnja planira se tijekom 2020. godine. Nakon što rezultati MLU budu zadovoljavajući, verificirat će se metode i zatražiti ovlaštenja za ove pokazatelje.

Vanjske mjere kontrole valjanosti rezultata Službe temeljene na ispitivanju osposobljenosti s pomoću MLU provedene su za vodu. Dobiveni su zadovoljavajući rezultati sa $z < |1,0|$ (za KPK, BPK5 Oxitop, TOC, ukupni fosfor, suspendiranu tvar, silikate, slobodne cijanide, anionske deterdente i neionske deterdente) i sa $z < |2,0|$ (za amonijak i BPK5 Winkler). Za pokazatelj ukupni dušik u vodi z-vrijednost je bila nezadovoljavajuća $z > |3|$. Popravna radnja planira se nabavkom novog MLU uzorka i ponavljanjem mjerena u 2020. godini.

Uspostavljen je sustav monitoringa vrste i koncentracije alergena u zraku tijekom 10 mjeseci (siječanj-listopad). Tijekom ispitivanog razdoblja izrađeno je 357 preparata, 84 peludna prognoze te je dano 9 priopćenja za javnost (novine, radio, web stranica Zavoda) kako bi se pravovremeno informiralo stanovništvo županije o vrsti i koncentraciji alergena u zraku. Za ispitivano razdoblje izrađen je peludni kalendar i godišnji izvještaj.